

Оилад жасолмийт

BA

9
сон.

28 феврал
– 6 март
2001 йил

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни – 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамгармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамгармаси

КЕЛАЖАК ЁШЛАР ҚЎЛИДА

Хозирги кунда юртимизда «Камолот» ёшлар ижтимоий Ҳаракати ташаббус гурухини ташкил этиш борасида ёшлар фикрини ўрганиш ҳамда шу асосда Низом ишлаб чиқиш юзасидан жойларда кўплаб сұхбатлар ўтказилмоқда. Дарҳаққиат, Ҳаракат аъзосининг бурч ва вазифалари нимадардан иборат? Ёшларни ортидан эргаштира оладиган етакчилаар қандай ишларни амалга ошириши лозим, кишлоқ ёшларининг бу борадаги фикр-муҳазалари қандай? Оккўргон туманидаги X. Олимжон номли ширкат ўхжалигида меҳнат килаётган бир гурӯҳ ёшлар билан сұхбатимиз шу жаҳда бўлди.

Олимжон МАМАЮСУПОВ, ширкат ўхжалигида ҳисобчи, 22 ёнда. - Мамлакатимиз тараққиётини юксалирища кишлоқ ёшларининг ўрни никоятда катта. Хозирги кунда ширкат ўхжалигимизда юзга яқин ёш йигиткиз меҳнат қиласди. Кўпгина ёш

йигит-қизлар мана шу даврда маънавий ёрдамга эҳтиёй сезади. Ҳаракат йигит-қизларга маънавий ёрдам кўлни чўзиши, ёшларга мустақил хәётда ўз ўрнини топиши учун йўл йўрик кўрсатиб, уларни кийнаётган муммаларнинг ечимида ёрдам беради.

Шоҳиста АБДУРАИМОВА, ширкат ўхжалиги аъзоси:

- Кишлоқнинг ўзига хос муаммолари бор. Энди ёшларни иш билан таъминлаш, уларнинг яхши билим олишларини наорат қилиб бориш, ҳар бир кунининг унумли ўтиши Ҳаракат аъзоларига кўпроқ боғлиқ бўлади. Ҳаракат энг аввало, ёшларнинг вакти унумли ўтишига эътибор беради.

Меҳнати рағбатлантирилган, боз устига хунар ўрганган йигит-қизнинг кўнглида яшаш завки ўйғонади. Ҳаракатининг ўтиборидан баҳраманд бўлган ёш албатта жамоанинг, туманинг, Ватаннинг гуллаб-яшинаш учун тинмай изланади.

Суҳбатни Ф. ТОҲИРОВА
ёзиб олди.

Канчадан-канча иқтидорли ёшлар бор. Биз ёшлар ҳеч қаочон меҳнатдан кочмаймиз. Ташибускор Ҳаракат гурухи кишлоқ ёшларининг олийгоҳларга киришига озроқ турти берса, нур устига аъло нур бўларди.

Элдор КАРИМОВ, ширкат ўхжалиги аъзоси: - Ижтимоий Ҳаракат гурухи юрагида ўти бор кишлоқ ёшларини тўплаб қишлоқда тадбиркорлик фаолиятини амалга ошираса, айни мудда бўларди. Шунингдек, тикувчилик, пазандачилик, дурадгорлик, сартарошлиқ, чилангарилик каби касбхунарларни ўргатувчи тўғараклар ташкил қилинди, ишисиз юрган ёшлар унга жалб этилса, соз бўларди.

Меҳнати рағбатлантирилган, боз устига хунар ўрганган йигит-қизнинг кўнглида яшаш завки ўйғонади. Ҳаракатининг ўтиборидан баҳраманд бўлган ёш албатта жамоанинг, туманинг, Ватаннинг гуллаб-яшинаш учун тинмай изланади.

САЛОМ, ТАНСИҚ БАҲОР!

Яна кўк тубида сайрайди кушлар,
Яна ерда кўхна ям-яшил кўрпа.
Яна тандан кетди мудрашу тушлар,
Яна ёшдек дилда ўйлар минг турфа.

Гар ибора қилдим, қофия сийка,
Аждод ўлмаслигин ҳақиқати бу.
Баҳор дединг: бирдан олам антика
Ва сенда энг ёлкин, тирик бир туййу.

Ёшигни, дардингни, изтиробингни
Бир силкиниш билан отасан йирок.
Хаёлинг етмаган, умид тутмаган
Энг йироқ уфқлар келар якинроқ.

Ва сен яна қалби оташга тўлиқ,
Тогни талқон қилгич кудрат танингда
Меҳнатта тушасан, хосил ҳам бўлиқ,
Бу йил етилаёт шонда ақалли,
Заррача маҳсулинг бўлиши аниқ.

II
Эй, баҳор, тўймагич жоним бор,
Сен билан туғилди у эгиз.
Борлигинг кучмокка ҳолим бор,
Ишлайлик йил бўйи иккимиз.

Яралиш - туғилиш удуминг
Чарчаган қонимга эт пайванд.
Йил бўйи яшил сув, кўк нуринг
Томирда юурсин юз минг чанд.

Йил бўйи нихолдай сарғаймас
Саратон зуғмиға берай дош.
Қаҳратон қаҳридан мунғаймай,
Конимда кез, яшил, ёш Қуёш...

ЗУЛФИЯ

СУРАТДА: Жиззах вилояти ҳалқ ижодиёти ва маданий, маърифий ишлар маркази раҳбари Раҳматулла Саримсоқов Фаллаорол тумани маданият уйи қошидаги «Гаштак» ҳалқ-фольклор ансамбли аъзолари билан сұхбатда.

О. НУРМАМАТОВ туширган сурат.

Кўнглим юксалди

Мени кўпдан бўён кишлоқлардаги баъзи тенгдошларим ҳәйти ўйланитириб келаётганди. Ёшларнинг «Камолот» ижтимоий Ҳаракатини ташкил этилишидан кўнглим бир қадар юксалди. Қишлоқларда ишисиз юрган тенгдошларим, тириклини вожида

ўқишини ёки энг севимли қасбини ташлашга маъжбур бўлган дўстларим айниска бу воеани катта кизикиш билан кутиб олишган бўлишса керади.

Ишончном комилки, ёшлар ижтимоий Ҳаракати ўз муаммоларни ўзи ҳал киладиган, сиёсатни, иқтисадни мунтазам кузатиб, таҳтил эта оладиган билимли. Ғаҳку ёшлар жамоасига айланади. Ғаҳку ўндингина тетапа бўлаётган ёшлар ижтимоий Ҳаракатига биздан кўра

тажрибали, ҳаёт сабоқларида сугиғ қотган катта авлод, вакиллари ҳам ёрдам кўлларини чўзиша, нур устига аъло нур бўлади.

«Камолот» ижтимоий Ҳаракати давлат ва ёшлар ўртасидан мансаболари бир кўпрук бўлиши, ёшларимизнинг ўташвишларини, муаммоларни давлат ташкилотларига етказиб, ҳал бўлишига ёрдамлашиши зарур деб ўйлайман.

Фарҳод НОДИРОВ

МАҚСАД АНИҚ БЎЛСИН

Ушбу касбда ишлабётганимга кўбўлгани ўйқ. Аммо, қиска муддатли фаолиятим жараёнидаги шуни англаб етдимки, ёш авлоднинг турли маданий-маърифий тадбирлар-куноқлар ва зукколар баҳси, кўнгилочар ўйинлар, спорт мусобақалари ва фан тўғараклари машгулоптарига бўлган қизиқиси, аниқроғи эҳтиёжи кучли. Фақат уларни ўюштириб, жислапластириб мазкур тадбирларни мазмунли, қизикарли ташкил этадиган та-

шаббускорлик етишмайди, назаримда. Фикримни давом этириб, базни муҳозазаларини билдиримоқчиман.

Ушбу масъулнинг «Камолот» ёшлар ижтимоий Ҳаракати зиммасига тушади. Шундай экан, аввало бу ташкилотнинг ҳар томонлами пухта тайёрланган дастури бўлмоги лозим. Унда маъсалан, мактаб раҳбарларининг маъсулнинг ҳам алоҳида бобда акс этмоғи шарт. Негаки, бир-икки киши уни амалга оширишнинг уддасидан чиқа олмайди. Бундан ташқари, ёшлар таш-

килотининг бошқарувчиси етакчи бўладиган бўлса, унинг атроғига эпчи, чакқон, ташкилотчи, фидойи ёшларидан иборат ташбускор гурӯҳ тўпланимоги, ягона максад ўйлида жиплашиб ҳаракат кильмоги лозим.

Ишни тўғри, максадли ва бир маромда олиб бориш учун маънавият, маданият, санъат, спорт ва баъзи соҳалар бўйича бўлим ва бўлинмалар ташкил этилиб, уларга ҳам ишчан, аълочи ва ташкилотчи ёшлар тайинланади, ё сайланниб қўйилса маъқул бўлади.

Юкорида айтганимдай бу иш ўз-ўзидан бўлмайди. Муайян миқдорда маблаг ҳам керак. Турли жихозлар лозим

бўлади. Ана шу ўринда мактаб, коллеж ёки бошқа ўкув муассасаси раҳбари тўплаб юбормаси иложи ўйқ. Ахир барча ўкув даргоҳида ҳам мусиқа асбоблари, спорт анжомлари ва бошқа жихозлар тутгалиб, деб бўлмайди. Агар кўплашиб, бир ёқадан бош чиқариб юкоридаги истакларни амалиётга тадбик этсан, ёшларимиз онгидаги ва ҳаётидаги бўшлини тўлдириш мумкин.

Камола БАҲРОМОВА, Самарқанд вилояти Буғунғур туманидаги 15-ўрта мактабининг ёшлар етакчиси

«ОКЕАН»ДА ҲАЁТ ҚАЙНАЙДИ

Айрилик селдай келди. Неча йиллаб Амударё туманинг "Киличбой" жамоа хўжалигига директор бўлиб, кимсан Эркабой Исмоилов деб доворуғ қозониб юрган барваста одам гапиришиб ўтириб юрак хуружидан қазо топди. Неча йиллаб Эркабойнинг эрка хотини атаган Дармонжонни чакмок ургандай бўлди. Йўқса, у ҳам уй аёли эмасди. Кишлоқ хўжалик институтини тутатган, йигирма йиллаб илакчиликда ишлаётган, жамоаси, элида ўрни бор аёл эди. Барнир эр дегани хотинга савлат эмас, давлат, сунч экан. Дармонжон мунғайб колди. Ичига олов туашандай бўлди. Дод деганинг кўймадилар. "Олти фарзандин бор, ўғил деса ўғил, киз деса, киз. Тунгичинг ота изини босди, кўлида касби бор, бинойи-дек муҳандис. Ўзингни тут.

Дармонжон Абдуллаеванинг 11 гектар экин майдони, корамоли бор. Техникаси етари. Мактаб, бочгалар

- Нега фирманизни "Океан" деб атадингиз, миллийрорк от кўйсанги бўлармиди, - деганди Дармонжон Президент Фармони билан хусусий тадбиркорликка кенг йўл очилиб фирмаси ташкил бўлаётганда зерга.

- Кўйвер онаси. Океан тубсиз, бепоён бўлади. Яхши ният, ярим мол-да...

Дармонжон хижрон кунлари "Океан" далаларига чиди. Жуфтини кўрган оғочлар, пайкалар унга азиз эди. Аланни меҳнатдан олди. Бугдой, пахта экди. Қорамол бўклиди. Ўглини ўйлантириб, қиз чиқарди, набиралар сўйди.

Дармонжон Абдуллаеванинг 11 гектар экин майдони, корамоли бор. Техникаси етари. Мактаб, бочгалар

билан шартнома тузиб кўйибди. Ҳали бирон марта

шартномани бажармай юзи шувут бўлгани йўк.

Бахтиёр кўпнурда турмуш ўроти "Кишлоғимизни кичкина Тошкентга айлантирамиз", - дерди. Ҳовилиар, мактаблар атрофида гуллар ўтқазишга бош-қош бўлганди. Уч йилки, Дармонжон Абдуллаева "Киличбой" жамоа хўжалиги хотин-қизлар кўмитасининг раиси ҳам.

Худудда 1131 нафар аёл бор. Ҳар хонадон томоркага, кичкина бўлсаям чорбогига эга. Дармонжоннинг олдига муҳтоҷлидикан олиб келадиган кам. Унинг ташвиши наркомания деган заҳри котил.

Рости, ҳали "Киличбой"-дан бирорта ённинг йигит бирон жойда тутункашлар (наркомуларни шундай атасади) сафифа рўйхатга олингани йўк. Аммо ён-атрофдан шу иллатлар исси келади. Шунинг учун имкон топди де-гунча оналарга огоҳликдан гап очади.

Жамоа хўжалигига гишт за-

Хотин-қизлар кўмиталари
ҳаётидан

води бор, ёшлар учун клуб, стадион... Аммо барнир бунгун ёшларнинг қизиқиши доираси катта. Шунинг учун Дармонжон факат ёшлар ишлайдиган, бошқаша об-хаволи, янгича руҳдаги корхоналар курилиши ҳақида ўйлади. Албатта, бу курилишлар унинг вазифасига кирмайди. Аммо йигитлар тўғри йўнда бўлса, оналарнинг хотиржам бўлиши унга аён. Шунинг учун имкон бўлганда, бундай курилишларга "ҳа-ҳа"лаб юрибди.

...Дармонжон Абдуллаева менинг "Океан" далаларидаги олиб, шу ердан кузатди. Суҳбат давомида у беихтиёр оғочларга кафтини авайлаб босарди. Қузи шудор кетаётган даладан тупроқ олиб баромкварида беихтиёр майдандай яна сочарди. Захматдан ўзига қанот ясад, иродада, умид билан яшаётган аёл кўз ўнгимда шундай ўрнашиби колди.

КУТИЛЕБЕКА

ҲАР БИР ШАҲС МУЛҚАДОР
Бўлишга ҳақли

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИННИН
КОНСТИТУЦИЯСИ

Жамият ҳаётининг мезони бўлган Конституцияни чукур ва ҳар томонлама ўрганишимиз, унинг маъносига этиб бориб, амалий ҳаётинишинге доимий қўлланмасига айлантиришимиз даркор.

Ислом КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 12-моддасида белгиланишича: "Ҳар бир шаҳс мулқдор бўлишга ҳақли. Банкка қўйилган омонатлар сир тутилиши ва мерос хукуки конун билан кафолатланади". Бу хукук фуқароларнинг мулк бўлган муносабатни жайдид равишда ўзгариради. Чунки мулкнинг кўпайиши, даромад микдорининг ошиши, маҳсулот сифатининг яхшилиниши, иш жойларининг кўпайиши, етук технология янгилларининг ишлаб чиқаришда кўлланниши ва бошқа муҳим масалалар бевосита мулкдорларнинг иктирида бўлади. Бу иқтисодиётнинг ривожланишига олиб келадиган муҳим омиллар. Шахсларнинг конституцияда мустахкамланган мулкдор бўлиш хукуки Ўзбекистон Республикасининг "Мулқчилик тўғрисида", "Хорсандар тўғрисида", "Ишибалармонлик тўғрисида"ги қонунларида ўз аксини тогди. Мулк эгаси ўзига тегиши мулкка азалик килиши, ундан фойдаланиши ва уни тасарруф этиши хукукини ўз хохиши билан амалга оширади, мулқдан хоҳлаган хўжалик фаoliyati иёли қонунда тақиқланмаган бошқа фаoliyati амалга оширища фойдаланиши мумкин.

"Банк ва банк фаoliyati тўғрисида"ги қонунинг 33-моддасига мувоғиф, республика банклари ўз мижозлари ва гумшатларининг молиявий олди-бердиси, хисобдаги пули ва омонат жамгармаларига доир маълумотларнинг сир сакланнишини кафолатлади.

Амалдаги қонунларга мувоғиф, мижозлар хисобидаги омонат банкидаги ўз пул маблалари ва бошқа бойликларидан фойдаланиши хукукидан вақтинча маҳрум этилган, жамгармада банд солинган ёки мулк мусодара килинган холлардагина суд ва тергов органларига шундай маълумотлар берилади.

Мулк васият бўйича ҳам, қонун бўйича ҳам меросхўрга қолдирилиши, берилиши мумкин. Собиқ Итифоқидаги қонунларда фуқаролар мулкнинг объекти факатига шахсий мулк бўлиши мумкин эди. Ишибалармонлик тадбиркорлик билан шугулланиши эса йўл кўйилмас эди, энди фуқаролар ўз хўжалигини юридишдан олинган даромадлар, акциялар ва бошқа кимматбахо қоғозларга сарфланган маълумлардан келадиган даромадларга ҳам эзалик килишлари мумкин.

Демократик хукукий жамиятимизда мулкнинг барча шакллари тенглиги тан олиниб, химоя килинишади. Энди мулкни давлат тасарруфидан чиқариб, хусусийлаштириш йўли билан мулкдорларни кўпайтириш пайти келди. Зоро Президентимиз таъкидлаганидек: "Бугунги кунда энг муҳум ва ҳал қилювчи вазифа - мулкни давлат тасарруфидан чиқариб, хусусийлаштириш ишларини охирiga етказиш, мулк шаклини ўзгаририб, уни ўз эгасига топшириш".

Х. ТЎХТАМУРОД

ҮЙ-ЖОЙ МАШМАШАСИ ҚАЧОН ТУГАЙДИ?

Таҳририятимизга Тошкент шаҳри, Юнусобод массиви, 11-ййдаги 44-хонадонда рўйхатда бор-уб, аммо истиқомат қилишнинг иложини топа олмайтган Алексей Цимбал бир шикоят билан кириб келди.

Алексейнинг шикоят-аризаси куидагича мазмунда:

...Мен ушбу уйни 1993 йил 26 январда ўзномига хусусийлаштириб олганман. 1994 йили Е. Панасенко билан танишдик. У ушбу уйга, менинг танишим сифатида рўйхатдан ўтди. Ўйнинг барча ҳақларини ўзим тўлаб келмадам. Кейинроқ фирма ташкил килдим. Ўз. ЖК 205-моддасига асосан (хизмат мавқеини суи-стемол қилиш) Тошкент шаҳар суди, карори билан озодликдан маҳрум этилдим. 2000 йил 25 майда жазони ўтшаш жойидан кутулиб келдим. Е. Панасенко эса мени ўзимига қўйяди.

Мен бу борада судга мурожаат килдим. Бироқ Е. Панасенко судга келмай, ишни пайсалга солар эди.

Бу орада Е. Панасенко ИИБга мени курол сақлаганлиқда айблаб, шикояти қилид. Бу айнома ўз тасдигини топмади. Ниҳоят 2000 йил 25 октябрда Юнусобод туман суди, 14 декабрда Тошкент шаҳар суди менинг фойдамга қарор чиқарди. 2001 йил 10 январда гуваҳлар иштироқида ўз хонамга киришга муваффақ бўлдим... Бироқ Е. Панасенко жанжал чиқариб, милиция, домом ва бир неча қўшнилар ёрдамида эшигимни бузиб, мени ва қари отамни милиция бўлимига олиб бориша эриши. У ерда хонамни калитини отамдан олиб, Панасенкоға бериши. Мени безорлиқда айблашибди. Отам ва мен яна уйга киришдан маҳрум бўлдик. Уйимни ўзимга қайтишилари учун

менга ёрдам беришингизни сўрайман...

Мен "Итифок" маҳалласининг участка инспектори, милиция лейтенанти Файрат Тўраев:

- Мен бу ишга яқинда ўтганман. Алексейнинг масаласи билан энди танишдим. Е. Панасенко ахлоқ, талабларига тўғри келмайдиган холатда истиқомат кипаркан. Турил одамлар келиб-кетиб туришаркан. Е. Панасенко устидан 3 та шикоят бор. Маҳалла фуқаролар ийғи-

эмас.

"Итифок" маҳалласининг участка инспектори, милиция лейтенанти
Файрат Тўраев:

- Бу хонадон анча мураккаб. Улар икказаси бўлган жойда албатта жанжал бўлади. 10 январда аввал икказасини уйга киритиб кўйдик. Бироқ 2 соат ўтгач тагини бу хонадонда жанжал бошланди.

44-хонада истиқомат қилувчи Еле-на Панасенко:

- 1995 йил ота-онам уйимизни сотиб Россияя кетиши. Ота-онам менинг уй сотиб оларсан, деб 2000 доллар колдириши. Бу пулга Алексей "Цимбал-Алишер" фирмасини очди. 1997 йил фирибагларига учун озодликдан маҳрум бўлди. Қамодкан келгач, менинг ўйдан чиқариб юборишига ҳаракат килди. Иккаламиз бир хонада туролмаймиз. У менинг ўйдирбай кўйиши мумкин. Ўйдан кетолмайман, чунки борадиган жойим йўк. Алексей менинг пулумизни қайтарсагина, уй олиб, чиқиб кетаман.

Панасенко бу холатни тасдиқлайдиган бирон-бир хужжат ёки гувоҳ кўрса-тади олади. Алексей эса бу миқдордаги пулни оғланни рад эти.

Айб кимда ва чигал муммоннинг келиб чиқиш сабабини ким тушунтириб беради? Менимча, бу саволга биринчи нафотада Юнусобод тумани ишларни оғланни ташкидиган, чунки борадиган жойим йўк. Алексей менинг пулумизни ўйлашларни керак эди. 44-хонадонда бирон кори ҳол юз бермаслиги учун махалла кенгаши оксоколи, участка нозири ва Юнусобод тумани ИИБ ва туман прокуратуроси бу масалани тез ва адолатли ҳал этилишига сайд-харакат килишади, деб ўйлаймиз.

Ҳамдам ТЎЙЧИЕВ

билан қоғозга кўчган.

Қўргазма очилмасдан олдин марказ томонидан бу борада танлов ҳам эълон килинганди. Қўргазманинг очилиш маросимида эса танловга тақдим этилган расмларнинг голиблари эълон килинди. Мазкур танловда марказнинг фоал аъзоси Чарос Исмоилова "Ботир йигит" асари билан голибликни кўлга киритиди. Голиблар марказнинг маҳсус соврин ва мукофотлари билан тақдирланди.

ТУРКИСТОН-ПРЕСС

ТАРИХ ТИЛГА КИРГАНДА

Болалар ижодиёти республика марказида "Тарих тилга киргандага" деб номланган болалар расмлари кўргазмаси очилди.

- Болаларимиз юрагидаги санъатдан, мусавириликка мухаббат боболардан мерос қолган мукаддас туйғу, - деди Болалар ижодиёти республика маркази раҳбари Санобар Шодимова "туркистон-пресс" мухбира. - Мана, бир неча ҳафтадирки, бутун мамлакатимиз

бўйлаб сўз мулкининг сultonи, ҳазрат Алишер Навоийнинг 560 йиллик таваллуд айёмига бағишиланган тантаналар давом этмоқда. Бугунги кўргазмамизни на шу санага бағишилади.

Мазкур кўргазмага асосан 14 ёшгача бўйлган болаларнинг ижодларидан намуналар қўйилди. Бобокалоннимиз Алишер Навоий ва унинг бетакор асрарларининг қаҳрамонлари мурғак юракларнинг илхоми

ЛАББАЙ!

Ёшлигингда бир умрга қоларкан. Дорифунунинг талабаси эдим. Иш ўрганиши учун "Саодат" журналига юборишиди. Дастрраб ходимларнинг телефондаги нозик мумомаласи ётиборимни тортиди. Идорадаги уч телефоннинг кай бири жирингласа, уни ким кўтаришидан қатъй на-зар биргина сўз:

- Лаббай! -
бўларди.

Кейин билсам, бу фазилат ҳаммага Зулфияхонимдан юқсан экан. У киши ўрни-ўрнида ҳаммамизга телефон ҳам ярим дийдор эканини, кўп мумомала кишини хатто телефондан безилатиб қўйиши мумкинлигини кўп айтадилар.

Иш жараёнида Зулфияхоним сим орқали яхши мумомала билан узок манзилини яқин килишни, ишни тез ва соз битириши ўргатардилар. Кишиларда яхши таасусот колдириш, учрашганда уялиб қолмаслик учун қалбимиздаги иликлигу эзгулини симнинг нариги ёғидагилардан аямасликни таъкидлардилар. У киши билан гаплашганда телефон ярим дийдор эмас, кўзни нурлантирадиган тўлиқ дийдорлигини хис килардик.

Катта-кичик ёзувчи, шоирларнинг ҳаммаси журналимида асрлари билан иштирок этишини фаҳр билишарди. Бунда шу телефон мумомаларининг аҳамияти катта эди, албатта. Домла Ойбек, Миртемир, Абдулла Каҳҳор, Уйғун, Fafur Fуломлардан бу оддий му-

омала учун кўп марта "Боракало!" ёшиганимиз.

Зулфияхоним доим қалам аҳли табиатининг нозиклигиги таъкидлабига қолмай, вақти келса уларнинг рафиқлари билан ҳам гаплашганда ўзбекона одоб сақлаш зарурлигини тайинлардилар:

- Кўпинча телефонни ёзувчиларнинг умр йўлдошари кўта-ришади. Кўплари оддий уй

Зулфияхонимнинг айтганлари тўғри чиқарди. Шеър ёки хикояларини олиб келган катта ёзувчилар, гарчи биз Зулфияхоним номидан телефон киглан бўлслак ҳам, тўғри бўлимга, телефон киглан ходим ёнига келишар, кейин биргаликда Зулфияхоним хоналигига кирадик.

Катта-катта ёзувчи-шоирларнинг шу ташрифлари давоми-

УСТОЗ СУВРАТИГА ЧИЗГИЛАР

бекалари, яна ўзингизни улардан устун кўрсатманг! Мен фалон редакцияда ишлайман-ку деб, дабдурустдан: "Фалончи акамни телефонга чақириб беринг!" - демәнглар. Ҳаммамади адиби оламидан, эрларининг нима устида ва қандай ишлаётганидан хабардор аёллар. Салом бериб, кимлигинизни танитиб, омонолигини сўраб, кейин журнала шеър ёки хикоя вайда қилганини, шуни эслатиб қўймоқчи эканлигинизни айтсангиз, бас. Ишонинг, ўша куни бўлмаса ҳам, эртасига айтган нарсангизни катта ёзувчиларнинг ўзлари олиб келиб беришади. Маданияти, одобли мумомалага жавоб ҳам юксак даражада бўлади-да!

да асрларини бературиб:

- Топшариғингизни бажаролганимдан хурсандман. Бир ўқиб кўринг, маъқул бўлса - кўнглим юксалади, - деган камтарона гаплари хамон кулоғимда.

АТИРГУЛ МОЙИ

Янглишмасам, 1965 йилнинг эрта кузи эди. Зулфияхоним Болгария сафаридан юксак мукофот - "Кирилл ва Медоғий" орденини олиб қайтидилар. Одатдагидек, кизлар ҳаммамиз йигилишиб, опани зилёрт қилгани бордик... Бир дунё таассурот билан келибдилар. Ҳавас билан тингладик. Яралажак шеърлар ҳаяжонини аввадан тўйдик.

Кетар чоримиз ҳаммамизга сафардан олиб келган эсадлик

1 март - Зулфия таваллуд топган кун

совғалар бердилар. Мен билан Гулчехрага жажхигина шиша-дагди атиргул мойинни берар эканлар, чинданни ёки ҳазиллашиб:

- Тўйларинггача ишлатманглар! Никоҳингиз куни очинглар! - деб тайинладилар.

Гулчехрани билмайман-у мен ҳақиқатда ҳам атиргул

- деб сўрадилар.

Айтдим, аммо уни Зулфияхоним соғва қилганларини, уни тўйимиз куни ишлатишни тайинлаганларини айтишга уядим. Атиргул мойининг бўйи у кишини ҳам мастилдишилди.

Бир йили қайним Болгарияга дам олганни кетадиган бўлдилар.

- Кеннойи, сизга нима соғва олиб келай? - деб сўрадилар сафар олдида.

- Агар топа олсанг, биринки шиша-дагди атиргул мойининг тозасидан олиб келсанг, келинйингни суюкли қайниси бўласан бир умр, - дедилар мендан аввал у киши.

Атиргул мойининг бўйи шундай ажойибмиди ёки менинг ҳаётимда рўй берадиган воқеалар шунга мойилмиди, ҳар-қалай атиргул мойи бўйини ҳали-ҳали ўнлаб бошча атиргул орасидан ажратиб оламан, вуҳудим бир галати тўлқинланими, яйрамбни кетади.

Унинг бўйи бир менга эмас, "у киши"га ҳам маъқул бўлди шекилли, бир куни:

- Атрингизнинг номи нима?

Ҳар гал 1 март куни Зулфия опанинг серфайз хонадони қариндошлар, дўст-ёрлар, шогирдлар билан гавжум бўларди...

келди. Хурмат билан кутиб олдик.

- Бир илтимос билан келдим, Зулфияхон, йўқ деймайсиз! - деди аёл хушунд жилмайиб. - Қизим Палончинон университетитирияти. Журналист дипломини олаляти... Сизнинг қўлингизда, "Саодат" журналида ишлаш орзуси бор!

- Жуда яхши орзу! - дедилар Зулфия опа бамайли хотир. - Келсин, ишласин! Лекин Палончинон аввал яхши маколалар, лавҳалар ёсдин. Мана, кизларга олиб келсин. Шуларга маъқул келса, кейин ўйлаб қўрамиз, - дедилар. Ва яна биз томонга ишора қилиб, қўшиб кўйдилар. - Бу қизларимнинг журнала гаввало қалами келган. Яни ёзган мақола, лавҳалари, хикоялари. Кейин эса ўзлари... Ҳа, опажон, журналда ишлаш қатъий назар кўлида ўтқир калами бўлиши керак:

Аёл ҳам, биз ҳам, тўғриси бундай жавобни кутмаган эдик. Шунинг учун ўтага бироз сукут тушди. Ва аёл ўзини нокулай сезди. Лекин сир бой бермади.

- Майли, Зулфияхон, майли. Сиз тўғри айтаяпиз, - деб яхирлашиб чиқиб кетди. Лекин Палончинон ёзмади ҳам, келмади ҳам.

Санъат МАХМУДОВА

ЗУЛФИЯ МАКТАБИ

ёхуг устоз ҳакигари хотирашлардан сатрлар

ринг. Чанг ютиб, ёнида юринг. Ҳасратини ҳам тингланг. Ишчининг дастгохи сизнини ҳам кулоқларингизни битирисин!

Ҳўп, оқ йўл! Эртага Ҳоразмга учасиз!

Орадан йиллар ўтди. Қанча вилоятларда бўлдим. Таассуротларим журнал саҳифаларига кўди. Ёз кунлар Зулфия опа Андикон, Наманган вилоятларда бўлган ижодий учрашувлардан қайтгач, тўғри менинг хонамага кириб келдилар.

Бағриларига босиб кўришидилар. Устознинг кайфиятлари зўр, рухлари ба-ланд эди.

- Раҳмат! - дедилар менга

кўзларida меҳр тошиб, - Раҳ-

мат! Наманганда ҳам, Андиконда ҳам сизни эслашди.

Яхши гаплар айтишиди. Раҳ-

мат!

- Йўғ-е, - дейман ўзимни но-

кулай сезиб, - йўғ-е...

* * *

Бир куни ишга бироз кечи-киб келдим. "Опа сизни сўра-дилар", - дейишиди. Устоздан уялганимдан ёйдан кай-фиятсиз қилганим учунни, ҳузурларига кирдим рўпара-ларидан жой олгач, тўкилиб кетдим.

- Нима гап, тинчликми? - худ-ди оналардек меҳрибонлик ва

хавотир билан жиқка ёшта

тўлган кўзларимга қарадилар.

- Кеч... Бекмирза ака... Иш-

хонада байрам қилишиб, ичишган экан...

- Сизни хафа қилдими?

- Йўқ, хафа килмади. Бутун-

лай ичмаси дейман-да!

- Сизни қаранг-у... - устоз-

нинг сузук кўзларida изтиро-

бучунлари ярк этиди. Кани

энди Ҳамид Олимжон бўлса-

ю... гапнинг давомини айтма-дилар. Мен қанчалар айрилди, куйдим. Лекин кўз ёшимни бирорвога кўрастадим. Уйга бекиниб олиб ёлғиз ийғладим.

Сиз эса... Бахтга чўмилган айлесиз!

Мен шошиб кўз ёшимни артди. Эгилган бошимни кўтардид. Шу тобда Зулфия опа сизнинг тўла ҳумор кўзларидан ўпиг-ўлиб олгим, энг ноёб сўзлар билан юпатгим келди. Лекин ботиномладим.

Шу-шу ҳаётим ҳақида аввал яхшилаб ўйлаб кўришга хара-

кат қиладиган бўлдим.

Зулфия опа бир умр қадди-

ни тик тутиб яшаган, тўғри

сўз, ҳалол инсон эдилар.

Етмишинчи йиллар эди, ше-

килли, бир куни журналнинг

ниш режаларини тузуб ўтири-

сан, катта лавозимда ишлай-

диган бир таникли аёл кири-

бон.

- Майли, Зулфияхон, май-

ли. Сиз тўғри айтаяпиз, -

деб яхирлашиб чиқиб кетди.

Лекин Палончинон ёзмади ҳам, келмади ҳам.

Мана бир неча кундан сўнг Курбон ҳайити ҳам келяти. Нече-неча юртдошларимиз Макка-Мадинага бориб хожи бўлиб қайтадилар.

Бундан анча йиллар один бу мусулмончиликнинг бешинчи фарзи бизнинг буви ва буваларимизнинг этишолмаган орзуси армон бўлиб колган.

Худога минг шукрки мустақилликка эришганимиздан кейин хурматли Президентимиз ҳам сафари борадиган юртдошларимизга барча шаршароитлар яратиб қўйдилар. Канчадан-қанча одамлар Ҳажга - Умрага бориб, соғ-омон келаётгандарини кўриб мен жуда-жуда севинаман. Отахонлар, онахонлар юзларидан нур ёғилиб қайтишади. Лекин баъзи инсонлар шу улуғ жойларга боргандага олди-сотти билан шугулланышларни эшитганимда ҳайрон бўлганиман.

Баъзилар эса: "Мен Умрага фалон маротаба бордим, ҳажга эса фалон маротаба бордим. Сиз бирон марта бормадингизми?" - деб ўзгаларни камситиб қўйишади.

Шундай ҳолатларни кўрганимда, эшитганимда мен бувамларнинг (жойлари жаннатда бўлсин) айтиб берган ривоятларини эслайман.

Бир замонларда жуда бадавлат киши яшар экан. Кунларнинг бирда у ўзига ўшаган бой-бадавлат дўстлари билан ҳажга бормоқчи бўлиб отланибди. Бир пайт кўчдан ўғли хафа бўлиб кириб келиби. "Ўлим, нега хафасан, нега кўзингда ёш?" - дебди. Шунда ўғли: "Дадажон, кўшинимизнинг чиқсан эдим, улар сомса пиширган экан. Болаларига берди, мен сўрасам менга бермади", - дебди. Шунда бой жаҳл билан

кўшнининг олдига чиқиб: "Кўшни, ахир шу одамгарчиликми? Мен-ку хажга бормоқчи бўлиб, ўзим билан ўзим овараман. Наҳотки бир дона сомса-ни ўғлимдан қизгандингиз?" - дебди. Кўшни эса бир бева-бечора аёл экан,

еидиган нарса қолмади. Сизнинг ўғлингиз эса тўк, шунинг учун унга сомса бермадим", - деб жавоб берибди.

Бу гапларни эшитган бой ҳеч нарса демай, оппоқ оқариб уйига келиб

ЯХШИЛИК САОЛАТИ

жавоб берибди: "Минг бора узр кўшнинсон, менинг болаларим еган сомса сизнинг ўғлингиз учун ҳаром. Чунки мен уни ҳаром ўлган молнинг ўғлинидан пиширганман. Менинг болаларим учун ҳалол, чунки шуни емаса очидан ўлишади, бошқа хеч

бўшашиб ўтириб қолиби.

Бир неча дақиқадан

сўнг бошни кўтариб,

йигиб кўйган

мол-мулки,

ҳажга сарф

километр

бўлган маблагларига кўзи

тушибди. Шунда

ўзига-ўзи:

"Ахир ён-

кўшним шунчалик аҳволда

екан, болала-

ри оч экан,

ҳаром ўлган

молни ин

гўштини ейи-

шга куни кол-

ган экан. Мен-

га ҳажда нима

бор?"! - дебди.

Барча йигиан маблагларини олиб чиқиб камбағал кўшнисига: "Кўшнинсон, сиз шундай кийин аҳволда экансиз", - мен билмаган эканман. Мана шу молмукларни, пулларни мен ҳажга сарф қилиш учун йикқандим. Шу-

Қиссадан
хисса

ларни мингдан-минг рози бўлиб сизга беряпман. Болаларингизга овқат, кийим-кечак олиб беринг, бундан кейин ҳамма камчиликларингизга мен ўзим ёрдам бераман", - дебди. Бу гапни айтаркан, күшдек енгил тортиб уйига қайтиб чиқиби. Кунлар ўтиби. Бир маҳал борлинг бирга ҳажга бормоқчи бўлган дўстлари: "Муборак бўлсин!" - деб келиб қолишибди. Шунда бой: "Кечириласлар, сизлар билмадингизми? Мен ҳажга бормадим. Кўшним бева-бечора, жуда қийин ахводда экан, ҳамма тўплаган мол-мulkimни ўшанга бердим", - деб жавоб бериби. Шунда дўстлари ҳайрон бўлишиби:

"Е, қандай қилиб ҳожа бўлмайсиз? Ахир Арофат тоғини атрофида ҳаммамиз сизни кўрдик-ку? Ҳазилингиз ҳам бор бўлсин-е", - деб айтишибди...

Кўрдингизми, азизлар. Оллохнинг ҳамма нарсага кодирлигини. Бойнинг ўз кўшнисига қилган меҳр-мурувати учун Олло ҳажн зиёрат қилган-дек қабул қилган экан. Чунки бева-бечоранинг, етимнинг бошини силаш энг катта савоб.

Сизлар нима дейизлар, азизлар? Менинг бувам раҳматли жуда инсонпарвар одам эдилар, улар қори эдилар. Бувимларга, биз невараларга жуда меҳрибон эдилар. Ҳар хил ривоятларни айтиб, ширин сўз билан тарбиялар эдилар. Қуръони камримдан неча-неча сураларни бизга ўшилганимиздан ўргаттандар. Илоё, ўтган барча яхшиларнинг, жумладан буважоним наим жаннатда бўлсин.

ДИЛДОРАХОН

Тошкент шахри

ЭР КИШИННИГ КЎРКИ ХОТИН ТУФАЙЛИ

Болалик пайтларимда ёзги таътилини кишлоқда ўтказдирим. Ўшанда энам кўп ҳикоятлар айтиб берарди. Ўйимизнинг тўрида дўлпи илиглик туради. Сўрасам энам: "Бу бобонги дўпписи. Хона тўрида турса руҳи шод бўлади, уйимизга файз-барақа киритиб туради", - дерди. Сўнгра хўрсишиб "эрни-эр қиласидиган ҳам, кора ёр қиласидиган ҳам хотин" эканлариги таъкидлаб, акасининг ҳаётин ҳакида сўзлаб берарди.

«Акамнинг омади келмади. Иккى хотинли бўлди. Каттаси қатор-қатор туғиши, еб-иҷишини, кийишни билдию, акамнинг хурматини ўз ўрнига кўя олмади. Кўча сангиз, эшик санарди. Хотин бўлиб акамнинг ёқасини оқартирмади. Дўпписи, кўйлаги токчада юмалогланиб ётари. Сира михга илиниб ёки таҳланиб турмасди. Эр-каки кишини оёқ ости қилиш туфайли акамнинг "кўли қуриб" камбағаллашиб кетди. Охири иккичин хотин олиб хиёл кўнгли ёришибди. Кўлига пул тушиб, энди орзу-хавас кўраман дегандага, кўзлари юмслиб кетди», - деб йиглагандарни кечагидек эсимда.

Ҳаёт мактаб экан. Онам отамни кўзига бокиб туради. Олиб келганларини тежаб-тергар бўлганларидарди. Тагига янги якандоз солиб, кўлига сочини тутарди. Дўпписини тарки бузилмасди. Дастрўмолчаси иккитадан бўларди. Оғизга алоҳида, бурнига алоҳида.

Оtam савдогар бўлгани учун яхши кийинарди. Онам ок кўйлагини кир қилмай, ювиб-дазмоллаб берарди. Кўрганлар нокизалигидан ҳайратга тушарди.

- Ота улуғ, хурматини кил, нарсаларига кўл урма, - дерди.

Йиллар ўтиб, уйимизга кут-барака кирди. Ўн фарзандининг ҳаммасини ахли-солих қилиб тарбияладилар.

ҲУКМ АЙТМОҚҚА ШОШИЛМАНГ

Иккى кекса онахон қариндошлариниздан бўлишади. Тўю маросимларда йигилишсак, ёнма-ён ўтиришади. Роса маза килиб сухбатлашадилар-у... гап аланиб келиби...

- Ўшанда менинг ёлғончи" дегансиза, - деб ёш боладай гина қилди уларнинг биттаси, - ҳамманинг ичада шунаканги изиза бўлганман-е...

- Вой, ҳеч эсингиздан киммади, чикмади-да, - деб куладилар иккичини онахон. - Билмай гапирворган эканман, неччи марта кечирим сўрасам ҳам кўнглингиздан чиқармадингиз-да...

Бизга ҳам бу гапларнинг сабаби бир

кадар аён бўлиб қолган, яни бундан анча йиллар аввал иккичини онахон бир воқеаларнинг аниқ тафсилотларин билмасдан туриб, кўлчиликларинг орасида дугоналарига дадбурдустан: "Сиз ёлғончи экансиз!", - деб жаҳл қилган экан. Кейинчалик воеқа ойдинлашгач, ўзларининг ноҳақ эканликларини билиб узр сўраганлар. Мундук карагандада, аллақачон ёддан чиқиб кетадиган гап. Лекин ҳар кимнинг табиити ҳар хилда. Бироқ бу ўринда диккатингизни масалаланинг бошқа жиҳатига қаратмокчиман.

Ҳаётда шунга ўхаш воеалар бўлиб туради: кимдир бирор, ёки айтайлик, ўзимни ҳам бъазиди қаердандир эшитган гаплимига асосланиб, куйиб-ённи, алам олмоқча шай бўлиб юрамиз. Ниҳоят, ўша одамни ё ёлғиз ёки бошқалар орасида учратиб қоламиз-да, салом-аликка улгураларни, йўқми... "Сиз... гапида турмайдиган одам экансиз!" - (мисол учун-да!) деймиз томданд тарашиб тушандаги. У одам кутилмаган бу хукмдан ҳайрон бўлади, бошқаларнинг ўтиасида хижолат тортади. Кейин гап-сўзлардан, анча-мунча изоҳу таҳангиллардан сўнг матлум бўладиди, уни ноўрин ранжитиб кўйибмиз. Шундан кейин узр сўраймиз, ўзимизни оқлашса тушамиз. Лекин энг ёмон томони - бирорнинг дилини ноҳақ ранжитик, ўзимиз ҳам нокулай вазиятда

колдик.

Шундай бўлмаслиги мумкин-ку ахир!

Ҳар қандай вазиятда ҳам бирорнинг ўтидан ёмон ҳукм чиқаришга шошилмаган одам ютар экан.

Хиндларнинг бир ажойиб маколи бор: Яхшидан ёмонлиғ эмас, балки ёмондан яхшилик излаш фазилатдир. Шундай бўлгач, гумон, шубҳа, орқаворотдан эшитилган росту ёлғон гапларнинг асл моҳиятига тетмасдан туриб, ундан ноҳақ ҳукм-хулоса чиқариш ва буни ошкор этиб бирорнинг дилини оғритиш гуноҳ, шундай эмасми?

Яна: «Қайтиб кирадиган эшингизни қаттиқ ёпма», - деган доно мақол бор. Агар шу мақолни тил билан амалга ошидиган ўзаро муносабатларимизга тадбиқ этсан, қандай кайфиятда, вазиятда бўлишишимиздан қатъий назар, муомаламиз мулоим, чиройли сўзларда ифодаланса, бундай сухбат оқибатидан аввало ўз дилимиз, колаверса, сухбатдошимиз кўнгли равшан тортади.

Ўзингиз ҳақингизда кимдир, нималаридир деганини ўтрадаги гап айлантирувилардан эшитиб ранжик юрмандир. Бу гаплар жуда муҳим деб ўйла-санзиз, ўша одамнинг ўзи билан кўнгилни кенг қилиб гаплашиб олинг. (Масалан, мен ўзим бундай вазиятларда аввалига ҳатоларимни қайтармасликка ҳаракат қилардим, яни бекорчилидан келиб чиқиши мумкин бўлган гап-сўзларни елкамдаги тешник хуржунга ташларидарим). Ҳеч қаёнем ҳукмни айтишга шошилмаган: "Сиз нодонсиз!", "Сиз билмас экансиз!", "Ақлингиз жойидами ўзи", "Муттаҳамнинг ўзи экансиз", каби ҳукмлар дилга тифек ботади. Битмайдиган дил яраларига мана шундай ҳукм-сўзлар сабаб бўлса, ажабмас. Йилаб кўрайлиг-а, аччик-заҳарханда билан гапириб бирорнодам яхши оқибат топганими?

Мухтарама УЛУФ

Мукаррама ФАНИЖОН кизи

Асака шахри

АЙБПИ ЎЗИНГИЗДАН КИДИРИНГ

Мехриддинга ўзимнинг маслаҳатларимни ёзмасам бўлмади. Мехриддин сиз ҳаётингиз оступ-устун бўлиб кетишида ўта-онанлизи, кариндош-уруғларингизни, жигарларингизни айблабис, тўғри уларда ҳам айб бор, лекин кўпроқ айбни ўзингиздан кидиринг. Кани сизда юигитлик, беклик, оталик фурури. Наҳотки сиз пул топиб, ақл томмаган бўлсангиз. Бу ачиқ сўзларим учун

"Менинг баҳтиими ўйлашмади" - 7-сон

ЭСЛАТМА: *Хотиним жуда чиройли ва содда эди. Бир-биримизни севар эдик. Отам негадир уни ёмон кўриб қолди. Иш ажралишгача бориб етди. 2 йил ўтиб ўйландим-у, ўйлаб чиқуб кетдим. Болаларимни ўйлаб ўтган умримга афусе чекдим.*

МЕХРИДДИН

менинг кечиринг. Сизни ранхит-моқчимасам, лекин ўз оиласигизни ушлаб қоломаганингиз учун жудаям жалим чиқяпти. Ахир эркак бир қўлига ота-онани, иккинчисида хотини, болачасини кўтара билиши керак. Тўғри, сиз ота-онанлизи жигарларини олгингиз, гунохкор бўлгингиз келмабди. Лекин ширинданд-шакар қизларингизни оталик меҳридан воз кечидрганингиз гунох эмасми? Ахир улар киз болалар-ку, уларнинг кўнгли нозик бўлади. Уларга ота меҳри, ота тарбиси даркор-ку. Ўғил тумади, деб хафа бўлибис. Билиш кўйинг, сиз имайсангиз, шуни ўриб оласиз, хотинингизда ишай ўйк. Кизни туккан, ўғилни ҳам туғиф берар эди-ку. Факат бунга сабр килиш ва Аллоҳдан чиң дилдан сураш керак эди. Киз бола меҳрибон бўлади. Мана менинг кизим ўйк. Худога шукр 4 та ўғлим бор. Киз болани ўрни бошқа экан. Хали қизларингиз катта бўлиб, бир жойга келин бўлиб кетаётгандга отасини ўрнига киз билан улар йиглаб хайрлашидлар. Шуларни ҳеч ўйлаб кўрмадингизми? Хозирги замонда қизлар ўз дугоналарига қараб, яхши кийнингиз, яхши егиси, отам бор деб гуруллаби юргиси келади. Лекин хотинингизни бир ўзиға оғир-ку. Сиз яхши пул топар экансиз, лекин оиласигизга ёрдам берини ўйлам экансиз. Эртага қариган чоғинингизда, қўлнинг изидан чиқканда ҳеч кимга керак бўлмайсиз, факат оиласигизга керак бўласиз. Шуларни ҳеч ўйлаб кўрмадингизми? Сизга маслаҳатим ҳалим кеч эмас, бориб хотинингиз ва қизларингиздан кечириб сўранг, улар албатта кечиришади. Ҳеч нарсадан кўркманг, эркасиз-ку ахир. Агар ота-онангиз қаршилиг кўрсашибша ҳам кулоқ, солманд, бу гунох бўйлайди. Чунки сиз ҳақ йўлдан бораётгиз. Мана кўрасиз ҳали ҳаммаси жойига тушшиб, баҳтили бўлиб кетасизлар. Қизларингизни тўйини қилиш ўзингизга насиб этган бўлсин. Мехридиндан сиздан илтимос, албатта оиласигизни тикланг, қизларингизнинг кўз ёшини оқишига йўл кўйманг.

Балки буни ёзишим ўринисизdir, лекин агар холосасигиз албатта, мен бориб сизни ўрнингизга оиласигиздан кечириб сўрайман. Факат сизлар бирга бўлсангиз, қизларингиз тирик етим бўлмаса бўлди. Агар холосасигиз мени телефоним таҳририятда бўлди. Сиздан илтимос, албатта оиласигизни кайтаринг.

ДИЛОРОМ опа

Тошкент

СИЗ БАХТЛИ БЎЛИБ КЕТАСИЗ ҲАЛИ

"Бахт эса мени кўзга илмади" - 21-сон

ЭСЛАТМА: *Ёшил 28 да, турмушга чиқмаганман. Менинг кўйлим баҳор гулларидек гузал эди. Бир ой олдин 50 ёшли кишидан сочики келди-ю, орзуларим чил-чил синди.*

НАСИБА

Мақоланни ўқиб, анча таъсирландим. Шундай дегим келди, Насиба-хон опага! Сиз мактубингизда ёзган воқеалар мени ўйлантириб кўйди. Менимча, сизга 18 - 20 ўёшларнингда ҳам, 28 ўёшингизда ҳам сочиликлар келишгандир. Нима учун ота-онангиз бирорта сочикини таг-түгени суриштириб, сизга баҳтили раво кўришади. Ахир, ота-онага ҳам катта масъулият юкланади-ку.

Сиз киз боласиз, уялиб "тегман" деймадигандирсиз, рози бўлмаган таҳтиригизда ҳам онаизор ҳамма гапни, сизни келажагингиз ўз кўлингизни эканлигини наҳотки ётиғи билан тушунтиримаган бўлсалар? Балки, аддаштадирман, шундай бўлса уз.

Одамларнинг гап-сўзига келсак, сиз ҳақсан! Одамотою гоҳида шундай гаплар гапириб бир-бирини дилини озорлайди-да. Лекин, сиз ўёшингиз ўтиб, турмушга чиқмаган бўлсангиз, бу гунох эмас, бу тақдир. Одамлар бор - оила кўриб ёмон йўлларга юриб кетишиади, энг разил ишлар қилишади, ана шу ёмон ишлар одамларнинг кўз ўнгига қилинса-да, негадир гапирилмайди. Тўғри юриб, тўғри турган айбларнинг ёки сиздан ёши сал

Хурматли Мехриддин!

Ҳаётингизда жуда кўп хатоликларга йўл кўйбисиз. 37 ёшга кирибис. Ҳа, учнада кари эмасиз, лекин ўш юйгичта ҳам эмасиз. Агар қылган хатоларингизни тезроқ тузатишга бел boglamasangiz, кейин афус-надомат ботқигига ботиб коласиз. Айтганингиздек, бообури ҳона-

сангиз. Бу билан мен ака-ука, опасигиллар бир-бирига бемехр бўлиб, факат ўзини ўйлаши керак, демократич эмасман, лекин ҳар нарсанинг ўз мебъёри бўлиши керак. Жигарларингизга роса меҳрибонлик қилибисиз, лекин ўз қизалокларингиз эса факат нафақа билан кифояланшибди. Бунга қандоқ чирад бўлади? Ахир 3 болалини едириб-чириб, кийдириш учун хозирги замонда озумчага маблаг керак бўладими. Фарзандларингизни онасига қанчалик оғир эканини бир тасаввур қилинг. Уларнинг ҳоли сизиз қандай кечяпти экан. Ўғил-ўғил дейиз-у, лекин айнан киз болалар ўз оталарни алоҳида бир мухаббат билан яхши кўришларини билмабиз.

Менинг ҳам уч қизим бор. Улар да-даларини шунчалик яхши кўришади-ки, ишдан келганингларида эшикни кўнгироғи жиринглаши билан қанот бўлғаб, эшика қараб югуришади. Айниқса кенжамизни кичириб суюнишини айтмайсизми. Галма-гал дадасига салом берид, бўйниларига осилишини кўрсангиз, уйимизда байрам бўлиб кетади. Дадаси ҳам қизларини жуда яхши кўрадилар, еру-кўйка ишонмайдилар. Наҳотки шундай бахтдан ўзингизни бенасиб кильсангиз. Агар жигарларингизда озига диёнат ёнат бўлса, фарзандларингизни холидан ҳабар олиб, бироз бўлса ҳам уларни кўллаб-куватлатшаган бўларди. Лекин улар фақат ўзларини ўйлашибди. Эмишики, келинойилари уларни ҳақоратлаган. Эмишики, уларни обрўсиз тўкилган. Сизнинг обрўйингиз-чи? Сизнинг баҳтиингиз-чи? Обрўгиз, баҳтишиз шу фарзандларингизни эканини наҳотки тушунмайсиз.

Сизни биринчи хотонгиз - умр йўлдошингизни олийгоҳдан кетишига мажбур киглангиз. Қараган, у не-не орзу-умидлар билан ўша олийгоҳга кириган экан, лекин сиз унун, сизни бемаза рашкингиз туфайли шундан ҳам воз кешибди. Сиз эса шуни билдингизми, ўйк? Сизнинг баҳтиингиз-чи? Обрўгиз, баҳтишиз шу фарзандларингизни обрўсиз эканини наҳотки тушунмайсиз. Сизни биринчи хотонгиз - умр йўлдошингизни олийгоҳдан кетишига мажбур киглангиз. Қараган, у не-не орзу-умидлар билан ўша олийгоҳга кириган экан, лекин сиз унун, сизни бемаза рашкингиз туфайли шундан ҳам воз кешибди. Сиз эса шуни билдингизми, ўйк? Сизнинг баҳтиингиз-чи? Обрўгиз, баҳтишиз шу фарзандларингизни обрўсиз эканини наҳотки тушунмайсиз. Сизни биринчи хотонгиз - умр йўлдошингизни олийгоҳдан кетишига мажбур киглангиз. Қараган, у не-не орзу-умидлар билан ўша олийгоҳга кириган экан, лекин сиз унун, сизни бемаза рашкингиз туфайли шундан ҳам воз кешибди. Сиз эса шуни билдингизми, ўйк? Сизнинг баҳтиингиз-чи? Обрўгиз, баҳтишиз шу фарзандларингизни обрўсиз эканини наҳотки тушунмайсиз.

**Акс
саю**

Фарзандларимни онаси,

НОДИРА

Акмал Икромов тумани

ЯШАШ УЧУН - КУРАШ КЕРАК!

"Ҳаётга қайтарувчи сўзга муҳтоҗман" - 19-сон

ЭСЛАТМА: *Ошада кўпчиликмиз. Ҳозирги кунда оиласигиларимизнинг кўпчиликни ўйли-жойли бўлиб кетишган. Отам кексайшиб қолганларига қарамай оиласа сира кун бермайди. Отамнинг қиликлигига тушунолмай, сиқилиб кетаман.*

ГУЛИ

Каддингни тут, бўлгин бардошли, Кенг бўлсан курагинг, қалбинг кўшили. Йикилсанг бу дунё сўмоклариди, Оғир бўл ва лекин бўлма бөшеби. Азият чекибон қолма гафлатда, Яшаш учун - кураш керак, албатта. Баҳтихонг кўролмай юрсан бегуноҳ, Ҳатто дўст дардингта бўлмаса ҳамроҳ, Қўзингиз бу дунё бўлиб коронуғ, Каро ер бағридан излама паноҳ. Яшашдан умидсиз қолма нафртада, Яшаш учун - кураш керак албатта. Дардинги эшитиб фалак йигласса, Ё сабр косангта қил ҳам симфаса. Ё орзу-умидга гар бермай ўндиник. Армонлар нимталағ, қалбинг тигласа. Гул умринг бефайз ўтса турбатда, Яшаш учун - кураш керак албатта. Ҳар кимда ҳар хилдир тақдир ўйлаги, Гоҳ ширин, гоҳ аччиқ умринг бўлгаги. Курашиб этишсанг орзу-умидга, Кўрганинг хавасла айтар тилаги. Соҳта дўст, душманинг колар уятда, Яшаш учун - кураш керак, албатта.

Хурматли "Оила ва жамият" муҳосилари, бу шеръримиз сизларга манзур бўлади деган умиддаман. Токи мустақил Ўзбекистонда яшаштган ўртодoshларим қалбидан баҳш шеръ ўрин олсин, ҳаёт учун курашмокка чорласин, етакласин.

Собир МАТКОМИЛОВ

Бешарик тумани

Синглингиз ДИЛАФРЎЗ

**Тошкент шаҳри,
Бектемир райони**

Ҳурматли устозимиз
Махфузон
ТОШМАТОВА!

Сизни таваллуд айтманинг, 40 ёна түзининиз билан ин қалдани күшлайдим. Сизни онекни бахши-сайдат тилабандим. Шафарли машифатни касбнингда омадлар ёр бўслин, азиз устозимиз.

Амир Темур Номидаги 112-ўрта мактабнинг 6 "Г"-синф ўкувчилари

Ҳурматли
онажонимиз,
волидаи мухтарамамиз
МАЛИКА опа!

50 йаҳониниз муборак. Сизни Олдоҳдан солик, узоқ узр тилабандим. Доими давлатномаи Народони акса билан бахтида ҳашт кеъниб, бағла оғзу ниятинида етни.

Фарзандларнинг номидан ўғлингиз Кобилек

Барнига

№ 9 (488) 28 феврал - 6 марта 2001 года

Хотинининг хиёнатига чидолмай руҳан чўқди.

Аллоҳ таолонинг ўз бандаларига буюрган энг муҳим ишларидан бироили куришдир. Жамиятни оиласиз тасаввур килиш мумкин эмас. Бу илоҳий конуният.

Бухоролик кизман. Ёшим 22 да. Оила-да 4 фарзандмиз. З киз, 1 ўғил. Тўнғичи менман. Ўрта маълумотлим. Кўлимда тикувчилик ҳунарим бор. Турли урфадиг кўйлаклар, чопон тикаман. Шу ҳунарим туфайли ўзимга, оиласизга ва ўзгаларга ҳам фойдам тегаяти.

Ўрта бўйли, келишган кизман. Мен ҳам бошқа қизлар сингари ўз баҳтиими топсан дейман.

Лекин, нега шу пайтгача баҳти очилмайти, деб ўйламанглар. Совчилар келапти, лекин уларнинг ёши мен тенги, ёки мендан ёш, рўзгор ва оила бошқара олдигандиган, ота-она қарамогига бўлган йигитлар. Мен мустакил рўзгор тебратра оладиган, кўлида касб-хунари бор, бўйи узун, келишган, олий маълумотли, ёши 25-28 да бўлган ўйланмаган йигит билан турмуш куриш ниятидаман.

Ёш киз мактуб ёзибди, деб айга буюр маслигингизни сўрайман.

Манзилимни қаёрадалигини таҳририятдан билиб олишингиз мумкин.

МЕХРИ

Бухоро

ОФИР КУНДА МАЛҲАМ БЎЛСА...

Кўкён шаҳрида истиқомат қиласан. Менинг 26 ёщада бир ўғлим бор. Кадди-комати келишган, ўзи ҳам боодоб, кўрган киши ҳавас қўлса арзиди. Ҳамма ота-она каби биз ҳам уни бир олам эзгу орузлар умидида вояға етказгандик. Шу мақсадда бошини иккита килиб, уйли-жойли қўлдик. Афсуски, орадан кеч канча вақт ўтмай бутун умидларимиз чилпарчин бўлди...

Ўғлим хотини билан иккайи яшади. Бу орада келининг бўйида бўлгани ҳаммамизни шодлигимизга шодлик кўшиди. Ҳомиладор келинимизни ҳаммамизни авайлашга интилардик. Аммо, "ишонган

тоғда кийик ётмас", деганлари чин экан. Кўнглумни келинимиз ҳақида одамлардан турли хил гаплар эшитдик, унинг хиёнати ўйлига киргани афсуски, ҳақиқат бўлиб чиқди. Эр-хотин яхшили билан аржашид кетди. Аммо, ўғлим бу изтиробларга чидомдай, бутунлай тушкунликка тушиб қолди. Севгани хотинининг хиёнатига чидолмай, руҳан чўқди.

Азиз ҳамюрларим, шундай оғир кунда ўйлимнинг дардига малҳам бўладиган, уни баҳти кила оладиган, оиласи, уй-жойим дейдиган киз бўлса, келин қўлларим. Манзилимни таҳририятада.

и.

Торт ва салат (Европа усулида, бурда бўйича). Массаж (ёш болалар ва катталарап учун). Эркаклар костюм-шими. Аёллар костюм, плаш, пальтоси. Монетология (амалиёт билан).

ПУФАК · ҲАВОИИ ГАР ЭКАН

Кунларнинг биррида туш кўрибман. Тушимда турмуш ўртогим катта пуфакка миниб олганча, осмони фалакда учб юрганиши. У завкланиб учар, ён-атрофига киё ҳам боқмасди. Уни ҳовлидан турли кузатарханман, уч нафар боламни бағримга босганча, ҳадеб: "Ишқилип пуфак ёрлиб кетмай, эрим эсон-омон ерга кўнсан-да", - деб илтико қилар, болаларим ҳам, ўзим ҳам кўркиб йиглармишам. Ўз йигимдан ўзим ўйғониб кетдим. Кўнглим фаш бўлди.

Бу тушни кўрган куним қариндошимизни тўйига отланган хўжайним билан арзимаган баҳона сабаб қаттиқ уришиб колдик. Орага қайнаном кўшилди. Жанжал катталашга, онаси эримини менга карши қайради. Шу пайт эрим беихтиёр: "Жавобингни бердим, йўқол бу ўйдан", - деб юборди.

Ўн уч йиллик турмушимиз, хатто ўртадаги фарзандлар тақдири ҳам уларни ўйлантиргани менга алам қилди. Бон

лаларимни олдимга солиб, қизлик уйимга келдим.

Орадан олти ойлар чамаси вақт ўтди. Кунларнинг биррида қайнаном қаттиқ бетоб бўлиб касалхонага тушди. Қайнаномни жарроҳли операцияси куни хабар олганни кетаётган қайнотам ва қайнотим автофалокатга учраб, улар ҳам касалхонага тушиши.

Рўзгор ҳам, беморлардан хабар олиш ҳам ёлғиз хўжайним зиммасига тушади. Бир ой ўтар-ўтмас ҳали уй, ҳали касалхонага ўртасида елиб-югуриб эрим холдан тойди. Углининг озиг-тўзиг кетганига қараб қайнаном ич-ичидан эзилади.

Оила бошига тушган кўргулукларга ўзини айбордир ҳис қилиди.

Ўйлига: «Хотиннинг билан бориб ярашгин. Болаларнинг етим қўлма», - дея қаттиқ тайналайди. Эрим қошимга бош эгиг кеди. Болаларим оталари бағрига отилишиди. Биз ярашдик. Шундай қилиб янга қайнаном шарофати билан оиласиз тикланди.

ТОХИРА

Қариндошларимиздан бири - Робия ая саксон ёш умр кўрган эдилар. Аяхоннинг хикояларидан бирини сизларга айтаман.

Кўшини кишлоқча келин бўлиб тушганларидан кейин беш ой ўтгач, бир қариндошлариники оиласиз бўлиб тўйига боришадиган бўлишибди.

У пайтларда ҳали автобуслар деярли йўқ, усти очиқ юк машиналарда юрилар экан.

Робия аялар бораётган тўй учта қишлоқ нарида бўлиб, тоғ ён бағрида экан. Қишлоқ кўчасидан ўтиб бораётган машинага аянинг қайноталари кўл кўтартганида машина тўхтабди. Ҳамма чиқсан машинага кандайдир файритабий кич. Робия аянни чиқшиша йўл кўймабди. Ая бошқа машинада боришини айтиби, буни кўрган хам-

роҳлари ҳам машинадан тушиб колишибди. Бошқа йўловчи машинани тўхтатиб, ҳаммалари чиқиб олишибди. Тўйга етаб деб қолганларида, йўлда бир машина жарликка ағдарилиб тушганини кўришибди.

Робия ая қайси қариндошлари вафот этса тушларида аён бўлиб, уларига хабар келмасдан олдин огоҳ бўлиб ўша ерда ҳозиро нозир бўлар эканлар.

Сайдмурод САИДАХМАД

Торт ва пиширишнинг оддий ва ойли курсини ўргатаман. Телефон: 162-67-86

Замонавий «Элита» усулида пардалар тикаман ва тикиш усууларини ўргатаман.

Телефон: 162-67-86

Табиий дори-дармон маҳсулотлари билан сил, пес-мохов, бўғин, тери, канд хасталикларини, эрқаклардаги жинсий ожизликни даволаймиз. Тел: 75-43-38

«ЎКТАМХОН» ўкув курси ўқишга таклиф этади

1. Тикиш-бичиши - 6 ой. Бунда сиз аёларнинг 100 дан ортиқ, замонавий либослари, костюм-шими, бешик ҳижозларини тикишини ўрганасиз.
2. Ҳамширалик - 6 ой. 6 ой ўзи, 2 ой амалиёт машупларни ўтилади.

Ўқишни тугатгандарга диплом берилади.

Манзилимиз: Юнусобод тумани, З-мавзе, 1-йй, 31-хона.

Мўлжал: Юнусобод бозори орқасида. Тел: 121-77-72, (кундузи соат 9 дан 18 гача), 125-35-18

Ўқиши март оидан бошланади.

«КАМОЛОТ-КОМПҮТЕР» БИЗНЕС МАКТАБИ

Кўнидаги ўкув курсларига таклиф килади.

Бир ойлик курсларга:

1С: Бухгалтерия дастури ишларни ишлаш таълими; Видео операторлари курси; INTERNETга ўқитиши.

Иккакош ойлик курсларга:

Замонавий бухгалтерия хисоби; Банк иши; Компьютерда ишлаш таълими (WINDOWS 95, MS OFFICE 97, ЭЛЕКТРОН ПОЧТА); Дастраслар тиллари; Сартарошлик курси; Профессионал фотографлар.

Курсларни тугатгандан сўнг диплом берилади.

Манзилимиз: Тошкент. Навоий кўчаси-9, «Пищепром» лойиҳа институти биносининг 4-кавати. (ТРАСТБАНКнинг ёнида)

«ХОЛИС-УМИД» ФИРМАСИ курсларга қабул килади:

Бу ерда Бурдадаги энг сўнгига модалар асосида осон ва тез муқаммал бичиб-тиқишини ўрганиб олишингизда сизга малакали дизайнлерлар - ўз иш соҳасини уста мутахассислари холисимда ёрдам берадилади.

Компьютер билимлари (бошловчи ва давом эттирувчилар учун).

З-ойлик

Бичиб-тиқиши (сиз холаган фасонда). Акушерлик (амалиёт билан). Сартарошлик (амалиёт билан). Парда-покривал (замонавий Элита усулида). Инглиз тили (бошловчи ва давом эттирувчилар учун). Ҳамиширалик.

Диккат! ХОЛИС-УМИД фирмаси тезкор маҳсус кичик гурухларга (3-4 кишидан иборат) қабул эълон килади ва ўқитади, бунда сиз ҳар куни 1 ой давомидан фирмани ҳар бир курсини умумий ўзлаштирасиз. Битигранларга диплом берилади.

1-МАНЗИЛ: «Ҳалқаро Дўстлиги» метроси. Олмазор массиви, 14-йй, 126-хона, 6-йўлак. 2-МАНЗИЛ: «Буюк ишак йўли» метроси бекати. Зеленский кўчаси, 12-йй. Тел: 47-09-52, 45-98-96, 162-30-84.

«ДИЛОРОМ» ўкув маркази таклиф этади

2 ойлик

1. Компьютер билимлари.
2. Замонавий бухгалтерия хисоби.
3. Зардзўлик - Бухорча.
4. Тикиш-бичиши, моделлаштириши (енгил ва устки кийимлар).
5. Замонавий пардалар тикиши.

Манзил: Абай кўчаси, 4 "А"-йй, 1-қават, 114-хона.

Мўлжал "Алишер Навоий" метро бекати.

Тел: 144-03-25, 23-84-15

“ЭМЛАШНИ КИМ КАШФ ҚИАГАН

Бундан неча йиллар аввал қишиларга, хусусан гўдакларга энг кўп зарар етказадиган касалликлардан бирни "чекач" бўлган. Бу ҳақда бир қанча алломалар ўзарининг оила ва бола саломатлиги тўғрисидаги рисолаларидан аҳам айтиб ўтишган. Бу юкумли қасалликларига бошига тушган касаллик билан оғир балолардан хисобланган. Ушбу касаллик билан оғирланган болага эътиборсизлик килинса, у болани ўлдириди, ё кўр килади ёки бўлмаса юз-чехрани хукуплаштириб юборади. Бу эса, айниқса қизларга шарофати билан оғирланган бола билан кирк кунгача даволовидан бўлак ҳеч ким мулокотда бўлмаган. Лекин ҳаммаларни касалликка карши тора топишган. Бунинг чораси эмлаши эди. Эмлаш усулини исполнинг буюк табиби Абу Бакир Розий қашф қилиб, башариятга тадхим этган. Лекин у қашф этган усули ҳам бутунлай хавф-хатардан холи эмасди. Яни касалликка чалинган боланинг чекач сувидан боланинг чекачи чалинганди, деб ўзин килиди.

Дарҳакиат, бу тиббиётнинг дастлабиги кўринишлари эди. Бизга кичкинга кўрининг ана шу кашфиёт жаҳон тиббиётини юнга улчаш кўшиди. Табиб Жаннэр бунга аҳамият берид, тажрибадан ўтказади. За кимни терисига сувидан эмасди. Сигир чечагининг сувидан эмасди, у одам кеч қаҷон чечакка чалинганди, деб ўзин килиди.

Ҳозирги тиббиётнинг дастлабиги кўринишлари эди. Бизга кичкинга кўрининг ана шу кашфиёт жаҳон тиббиётини юнга улчаш кўшиди. Табиб Жаннэр бунга аҳамият берид, тажрибадан ўтказади. За кимни терисига сувидан эмасди. Сигир чечагининг сувидан эмасди, у одам кеч қаҷон чечакка чалинганди, деб ўзин килиди.

Балтий ЁКУБОВ,

ЎзМУ талабаси

СИЗ СУЙГАН КУЙЛАРГА СИФИНИБ ЎТАЙ...

Гунчадай сўзларми наҳотки гулум.
Овумас умиди ўлмаган кўнглим,
Дунёлар кулган ул дамларни сўздим,
Сенсиз қандоқ ахир яшайди кўнглим?
Олдимдан орзулар тоглаб ўтади,
Бир кибор кўнглингни тиглаб ўтади,
Сочларим сочилиб йиглаб ўтади,
Сенсиз қандоқ ахир яшайди кўнглим?
Сен-азоб, нозингдан кечинг келмайди,
Мен-магур севгимдан кечгим келмайди,
Азобдан садбора кечгим келмайди,
Сенсиз қандоқ ахир яшайди кўнглим?
Тунларга сифинсан, юлдузимда-сан.
Нурларга йўргилсан, ох, изимда-сан.
Ўзимни алдаган ҳар сўзимда-сан,
Сенсиз қандоқ ахир яшайди кўнглим?
Йўқми, бошимиздан танга отар кун,
Мехринг, сеҳринг боғлиқ белобог тортар кун.
Сен таҳтасасан ҳануз, мен дорда нечун?
Сенсиз қандоқ ахир яшайди кўнглим?
Сенсиз яшолмайди, яшолмас кўнглим!

ҚАТТИК СОФИНГАНДА

Мен сизни соғиниб кетган дамимда
Сиз суйган куйларга сиғиниб ўтай.
Сизни тушларимда кўрай камида,
Ва ўнга айтмаган сўзларим айтай.
Ахир сизни мен учун яратмиш Оллох,
Бандасин орзусин синдириманг чил-чил.
Гар бирдан йўқотсан ким менга паноҳ?
Кимга ҳам керак ба нозик ниҳол дил?
Сизсиз кўз олдимда мавъосиз тўйсам,
Беозор дилимга мунчансиз золим.
Бу офтоб тўймаган дунёдан тўйсам,
Яна топгим келмас севгимга ўлим!
Қаттик соғиниблар кетган дамимда
Сиз суйган куйларга сиғиниб ўтай...

ТОЛЕЙИМГА

Кимнинг кўнглида мен бекинган хаёл,
Кимнинг қисматини қыйнамас савол,
Умр-кун ва тундир ўтар югурик,
Пешонамни ўқи, бир баҳтли шерик.
Салқин саҳарларнинг озори-орзум,
Сочларим тўзғиёйди юзимда нозли,
Тахайол учирар гуллар баргидек,
Пешонамни ўқи, бир баҳтли шерик.
Умид, бўртиб турган куртаклар кулар,
Энг сўлим саболар саломга келар
Баҳорим.
Ок рўмол ташлаган ўрик,
Пешонамни ўқи, бир баҳтли шерик.
Эртамнинг эркалар офтоби - анвар,
Сандикда суюмли сен хоби - анвар,
Тоза тилак тафти тулади тирик
Пешонамни ўқи, бир баҳтли шерик.

ЭРТАКНИ ЭСЛАБ

Сусамбилинг сойларидан сайрон-сайрон кечганим,
Ёсумнлар дилгинасин доғладингни, лайлакжон.
Кўхикоффинг сувларидан кониб-кониб ичганим,
Баҳт шодасин қанотингга боғладингни, лайлакжон.
Мезон ҷоғи - кетар вақтинг тилларингда кўрганинг,
Ўша таниш том устидан паастлаш ўтгин, лайлакжон.
Бир тоза қалб боғларидан ҳавас қилиб терганинг,
Кизил гулдан ҳовлимизга ташлаб кетгин, лайлакжон.
Ўзбегимнинг пок кўкидан пок ҳавони олма-о,
Баҳт келтиргин сене интиқ кутарларга, лайлакжон.
“Олтин тарвуз” ишқи билан қанот қоқиб толма-о,
Баҳт уруғин бергина ердай камтарларга, лайлакжон.

Садоқат ЧИНМИРЗАЕВА

Нурота тумани

Оила ва жамият

Мақолада келтирилган фактлар, во-
кеалар, майлумотлар учун муаллиф
жавобгар ҳисобланади.

Муаллиф фикри таҳриридан нуткан
назаридан фарқ қилиши мумкин. Фой-
даланимларни кўнглемалар таҳлил
қилинмайди, муаллифларга қайтарил-
майди, ёзма жавоб қилинмайди.

Мадина меҳмонхонанинг 102 ра-
ками ёзиғлан эшиги олдига келиб,
тараддулданиб қолди. Кейин та-
вакал қилиб, эшикни тақиллатди.
Хона эшиги очилиб, ичкаридан
буғдоринг, бодомковок, истара-
лигини жувон кўринди. Мадина
бирдан талмосираш қолди. Боя-
ги журъати бир зумда уни тарк
этди. Дабдурустдан аёлга салом
берди-да, нима дейишни билмай
туриб қолди. Жувон унга савол алом-
мати билан қараб, эшикни ёпишга
чоғланди. Мадина шунда ўзига келди.
Тилига дастлаб келган сўзни айтди:

- Воҳид ака шу
ерда турадиларми?
- Ха, шу ерда ту-
радилар, - деди
аёл, - сиз кимлари
бўласиз?

Мадина нима
дейишни билмай
тутилиб қолди.
- Меним... мен...
сингиллари бўла-
ман!

Шу сўз оғизга
келди-ю, енгил на-
фас олди.

У Мадинани хо-
нага таклиф этди.
Мадина кирайми-
кирмайи деган хаёлда аста ос-
тонадан ҳатлади-ю, рўпаратаги
креслога чўкди. Ҳамма қуляплик-
ларга эга люкс хона экан. Мадина
негадир ўзини хотиржам тутаёт-
ганилигига ўзи ҳам хайрон қолди.
Бучча матонат унга қаердан кел-
ди:

- Келинг, танишиб олайлик, ме-
нинг исимм Мадина, сизничи-чи?
- у беҳтиёр жувонга мурожаат
килди.
Аёл иккilanмай жавоб берди:
- Фазилат.

Аёлнинг дадил жавоби Мадинанинг
ғашини келтириди ва кетма-
кет саволлар тилига ёпирилиб кел-
ди.

- Сиз ҳам шу ерда турасизми?
Сиз Воҳид акага ким бўласиз?

- Биз Воҳид акам билан анчадан
бери бирга яшаймиз. Илхомжон
деган беш ёшли ўғлимиз ҳам бор.

Бу сўзларни эшишиб Мадинанинг
устидан бирор бир чекал совук сув
тубиқ юборгандай бўлди. Бутун тү-
жудини титроқ эгаллади...

Эрнинг дам олишга қандайdir
ҳаяжон билан жўнагани ёдига туш-
ди. Кўнглига ўшанда шубҳа тушган-
ди. Одатда ҳар йили дам олишга
бирга боришарди. Нима учундир

Мадина хаёлида шу ўйлар билан
турибди, - деди.

Бу сўзлар уни юрак-юрагини
ларзага солди. Ахир Мадина
бера самолётда келаётганида ҳам,
таксига ўтирганда ҳам ишиклиб
юрагимдаги гумонларим нотўғри
чикиси, деб Ҳудодан илтиҳо килиб
келганди. Борди-ю гумонларим
тўғри чиқкудай бўлса, қандай
чайдайман, деб дили нола қиласди.
Мана тўғри чиқди... Наҳотки шу
гаплар рост бўлса? Кўзидан оқсан
шашқатор ёшлар юзларини ювди.
Дугонаси нима қилишини билмай,
йиглама, у сенинг тирногингга ҳам
арзимайди, деб юпатишга уринар-
ди.

Орадан канча вақт ўтди, билмайди,
у шарта ўрнидан турди. Мадина
бира карорга келганди. У эри-
нинг қайси меҳмонхонага тушга-
ни сўради. Ахир У эрининг но-
жӯя ҳаракатларини сезид шама
қилганди баланд келарди-ку. “Ол-
дин кўзинг билан кўриб, кўлинг
билан ушла-да, кейин гапир!”
дерди. Мана бу гаплар ҳақиқат
бўлиб чиқди. Ана энди эри нима
деркин?

Мадина хаёлида шу ўйлар билан

«Оила ва жамият» газетаси таҳририяти Ҳулкар Олимжоновага турмуш ўртоғи
Омон ТОШМУХАМЕДОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САЙДОВА

Кабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20

Бош муҳаррир ўринбосари: 133-04-35

Котибиёт, хаттар: 34-25-46

Табриклар, эълонлар: 133-04-50

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳо-

наси. Манзиз: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йч.

Босишига топшириш вакти - 20.35

Босишига топширилди - 20.00

Газета таҳририят компьюттер базасида терниди ва саҳифаланди.

эри бу йил Мадинанинг меҳнат
таътилига чиқишини кутмади.
Жўнаб кетганидан кейин ҳам бир
хавта ўтиди ҳамки, унга кўнгирок
килмади. Шундан сўнг Мадина чи-
даб туролмай, ишхонасидан рухсат
олди-ю, эрининг изидан жўнади.

Улар ҳар йили Соҳида дам оли-
шарди. У ерда анчагина таниш-би-
лишлар ортиришганди. Мадина
ўйлаб ўтирамай тўғри дугонаси Ва-
ляникига борди. Лекин дугонаси
у билан одатдагидан бошқароч
муомала килди. Нимадир демокри-
чийларни олиб қочди. У Валянинг эри
ни сўради. Дугонаси Воҳиднинг бу
ерга учб қелган куни, шу ерда
ётис қолганини, эртасига эса ме-
хмонхонадан жой олганини айтди-
ю, хим бўлиб қолди.

Мадина унинг нимадир яшира-
ётганини сезиз, юраги орқасига
тортиди.

- Бирон гап борми, айтавер
кўркмай, - деди у.

Шунда Валия:

- У ёлғиз эмас, бир
аёл билан бирга

олиша-олиша меҳмонхонага этиб
келганини ҳам билмай қолди. У
энди бир нарсага қатъий аҳд кил-
ганди: “Агар бу гап чин бўлиб чи-
ка, ўзимни ортиқ оёқости киль-
дирмайман! Ундан воз кечаман!”.

Балки Мадина шунинг учун ҳам
Валянинг гаплари рост бўлиб
чиқканда ҳам, рақибаси билан
гаплашганда ҳам хотиржам эди.

- Ўғлингиз қани? - деб сўради у
Фазилатдан.

- Ойим билан қолди, - деб жа-
воб берди аёл.

Фазилат ўрнидан турди. Диван-
нинг ёнбошида эрининг таниш
спорт кийимига кўзи тушиб юра-
ги шув этди. Мадинани кийимга
караб турганини кўриб, Фазилат
уни олид-да, шифонъерга солди.
Унинг бу ҳаракатидан Мадина
нинг юрагидан алланима узилиб
тушгандай бўлди. Бориб, кийим-
ни аёлнинг кўлидан “бер менга!”
- деб тортиб олишига сал қолди.
Узини аранг тутди. Нима бўлган-
да ҳам эри эди-бу, болаларининг
отаси, умр йўлдоши!

Шу пайт эшик очилди. Эшикда
басавлат эри кўринди. Мадина
ни кўриб жойида жим котиб қолди.
Нихоят эри:

- Топиб келиб-
сиз-да, - деди.

Мадина инчада-
ди. Орага сукут
чўқди.

- Мени кечи-
ринг, - деди даб-
дурустдан. - Мен
бу аёл билан
яқинда таниш-
дим, раҳмим кел-
ди. Ишонмасан-
гиз ўзидан сўранг, - деди.
Аёл хайратда
қолди.

- Ха, за яқинда
танишдик...

Эри шоша-
пиша, ораларида хеч қандай жи-
дий муносабат йўқлигини айтди.
Агар эрининг гаплари рост бўлса,
орада бола борлиги ёғлон экан-
да. Аёл унга ўзининг орзуларини
сўзламикин? Баъзилар шундай
булади-ку, ҳаёллари билан яшайди.
Унинг негадир аёлга раҳми
келди. “Бечора...” Руҳи тетик-
лашда. Оҳиста ўрнидан турди.

- Воҳид ака, мана айтганингиз-
дай, кўзим билан кўрдим, кўлим
билил тутдим. Хайр сизларга...

У шундай деди-ю, хонадан оти-
либ чиқди. Энди бу хонада бир
лаҳза ҳам туролмасди. Эри ча-
кирганча унинг изидан юргуди.

Кўчага чиқди, муюлишга бориб
нафас ростлади. Ҳаёлида мана
шу шеърий сатрлар чарх уради:

Сенинг озорларингдан
бу дилим вайрон,
Неки вайрон, мисли
шафакдур қизил қон.

Ох, бу кунлар борми
эди таҳдиримда,
Бу аламлар қолар
менинг дил торимда...

Халима ЮСУПОВА

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» Акционерлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - { якка обуначилар учун 176
ташкимотлар учун 177

Газета ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот кўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.
Бўюртма Г - 2006

Формати А-3, жамъи 2 босма тобок.
Бахсси эркин нарҳда.
Рассом - Н. ХОЛМУРОДОВ.

Нашр учун масъул муҳаррир - Б. САЙИДАЛИЕВА.

Навбатчи - М. СОДИКОВ.